

važuje-li za příslušný krajský soud trestní v Praze jako soud rozhodnuvší trestný případ v první stolici, jenž však příslušnost rovněž neuznává, činí tak neprávem. Není správným názor krajského soudu v Novém Jičíně, že zahlazením odsouzení zanikají podle §§ 5 a 6 zák. č. 111/1928 sb. z. a n. i veškeré následky odsouzení, a že se takto Jaroslav B. domáhá svojí žádostí současně prominutí všech právních následků odsouzení. Předpisy §§ 26, 242 a 268 tr. zák., pozměněné § 6 novely k tr. zák. č. 131/1867 ř. zák., jakož i různá ustanovení práva občanského, procesního, volebního a správního, ustanovující pro pachatele trestného činu v důsledku jeho odsouzení určité škodlivé újmy a jiná omezení (srov. jich soupis při § 26 tr. zák. vydání »československého kompasu«), nejsou nikterak dotčeny ustanoveními §§ 5 a 6 zák. o zahlazení odsouzení a nelze se domnívati, že právní fikce soudní bezúhonnosti, přivoděná zahlazením odsouzení ve smyslu cit. zákona, způsobuje již ipso iure i prominutí veškerých právních následků odsouzení, jež nastávají mocí zákona s odsouzením pro ten který čin. Třebaže předpis § 5 zák. č. 111/1928 sb. z. a n. praví, že se osoba, jejíž odsouzení jest zahlazeno, pokládá za soudně bezúhonnou, určuje dotyčný zákon ihned v následující větě a v § 6 cit. zák. povahu této fikce, a jest z předpisů těch patrné, že pachatel trestného činu nabývá zahlazením odsouzení jen proti veřejnosti zase povahu osoby zachovalé, že vytrpěný trest nemá mu býti újmou na jeho pověsti, by jako řádný občan mohl žíti a vystupovati ve společnosti. Že se však jen pokládá za osobu soudně bezúhonnou, nikoli však že jí jest, naznačil zákon jednak svým doslovem, jednak pouhou fakultativní povahou instituce zahlazení odsouzení, jež jest odvislá od návrhu postiženého, příp. návrhu dalších osob v § 9 zák. jmenovaných, mají-li tyto osoby zájem na dobré pověsti odsouzeného. Zákonné účinky odsouzení pro trestný čin jsou však tak různorodé a zasahují do tak četných a odlišných oborů práva, že otázka, zda a za jakých okolností mají prominouti vůbec, po případě před lhůtou v tom kterém zákonem předpise určenou, nezbytně musí býti řešena s naprosto jiných hledisek než jest tomu při pouhém zahlazení odsouzení. Jde-li proto žadateli Jaroslavu B.-ovi jen o dosažení vysvědčení zachovalosti, které ve smyslu § 6 zák. č. 111/1928 sb. z. a n. nesmí obsahovati ani zápis o zahlazeném již odsouzení, ve svém podání pak ničeho jiného ani náznakem se nedožaduje, je ve smyslu § 8 cit. zák. příp. podle § 12 tohoto zákona a § 411 tr. ř. příslušným k řízení o žádosti za zahlazení odsouzení milostí presidenta republiky krajský soud v Novém Jičíně jako soud, v jehož obvodě jest úřad vedoucí rejstřík trestů o odsouzeném.

Čís. 3815.

Zákon o úplatkářství nemá pod pojmem »úkonů« v § 3 pokud se týče 2 na mysli jen takový úkon, s jehož vykonáváním neb opomenutím je spojena určitá škoda nebo nesprávnost (v úřadování); účelem zákona

jest chrániti ryzost veřejného úřadování vůbec, bez ohledu na případné následky s úkonem spojené.

Skutková podstata § 3 zákona jest tu jen, když veřejný činitel žádal prospěch za to, že bude vykonán neb opomenut úkon, k němuž je tento činitel povolán.

(Rozh. ze dne 20. března 1930, Zm I 697/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 27. srpna 1929, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 3 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaného, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti čís. 5, 9 a) a 10 § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. Podle výroku rozsudku byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle § 3 zákona o úplatkářství, spáchaným tím, že žádal od Jana F-y prospěch, zaplacení 1.000 Kč za to, že bude s Janem F-ou uzavřena smlouva přijetím jeho nabídky u stavebního úřadu obce P. Leč v důvodech rozsudkových uvádí se po vylíčení skutkového děje podle údaje svědka F-y v odstavci druhém, že činnost stěžovatelova netvoří, jak obžaloba předpokládá, skutkovou podstatu nedokonaného podvodu, nýbrž přečinu § 3 cit. zák., poněvadž obžalovaný si chtěl zjednat pro sebe prospěch jen za to, že »opraví (početní) chyby«, které skutečně v nabídce Jana F-y byly. Je na snadě, že je mezi výrokiem rozsudkovým a důvody podstatný rozpor, ano bylo podle výroku uznáno na vinu, poněvadž bylo požadováno 1.000 Kč za to, že bude s F-ou uzavřena smlouva, kdežto důvody rozsudku se o tomto účelu závadné činnosti stěžovatelovy vůbec nezmiňují a předpokládají, že činnost stěžovatelova směřovala jen k tomu, by opravil v nabídce početní chyby. Podle tohoto stavu věci není vůbec jasno a nevysvítá z rozsudku, k čemu vlastně činnost obžalovaného směřovala; v rozsudkových důvodech nejsou uvedeny důvody pro činnost výrokiem pozastavenou, a jest v nich zjištěna činnost od výroku rozdílná. Odsuzující výrok není tedy udržitelný, pročez bylo zmateční stížnosti vyhověti a za předpokladů § 5 novely k trestnímu řádu uznati, jak se stalo. K vůli úplnosti se připomíná ještě toto: Názor zmateční stížnosti, že zákon o úplatkářství pod pojmem »úkonu« v § 3 pokud se týče 2 má na mysli jen takový úkon, s jehož vykonáním neb opomenutím je spojena určitá škoda nebo nesprávnost (asi v úřadování), není správný; pro tak úzký výklad není opory v zákoně, jehož účelem jest chrániti ryzost veřejného úřadování vůbec, bez ohledu na případné následky s úkonem spojené. Naproti tomu jest přisvědčiti stíž-

nosti, že skutková podstata § 3 cit. zák. jest tu jen, když veřejný činitel žádal prospěch za to, že bude vykonán neb opomenut úkon, k němuž je tento činitel povolán, což bude při novém přelíčení náležitě zjistiti.

Čís. 3816.

Ke skutkové podstatě zločinu zpronevěry zboží daného do komise nestačí zjistiti, že byla prodávající stranou způsobem vážným a jasným projevena vůle, svěřiti zboží obžalovanému jen do komisionálního prodeje, nýbrž jest i zjistiti, že přejímatel na tuto podmínku přistoupil a že souhlasnou vůlí obou stran došlo k ujednání smlouvy komisionářské.

(Rozh. ze dne 20. března 1930, Zm I 917/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 5. prosince 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Ke skutkové podstatě zločinu zpronevěry nestačí, jde-li o zboží dané do komise, zjistiti, že byla prodávající stranou způsobem vážným a jasným projevena vůle, svěřiti zboží obžalovanému jen do komisionálního prodeje, nýbrž jest i zjistiti, že přejímatel na tuto podmínku přistoupil a že souhlasnou vůlí stran došlo k ujednání smlouvy komisionářské. V souzeném případě odporovaly si příkře projevy stran při dodávce 5 neb 6 fotografických přístrojů; podle výpovědi soukromého účastníka Františka Č-a byly fotoaparáty dány obžalovanému do komise, nikoli na pevný účet, s tím, že měl peníze nebo zboží do měsíce vrátiti; obžalovaný se ohražoval proti dání do komise, jež bylo na jednom dodacím lístku vyznačeno, a dokonce to vlastní rukou přeškrtnal; Č. s tímto seškrtnutím nesouhlasil, nýbrž trval na tom, že zboží zůstane do zaplacení v jeho majetku; kromě toho obžalovaný roztrhl a zahodil dodací lístky, jež mu byly vystaveny, říká Č-ovi, že jich nepotřebuje. Vše to zjišťuje i rozsudek a vyslovuje na tomto podkladě, že obžalovaný věděl, že mu jsou aparáty, pokud se týče peníze za ně stržené svěřeny, a že tu jest skutková podstata zločinu zpronevěry po stránce objektivní i subjektivní. Takový závěr jest sice na základě oněch skutkových zjištění možný, neboť skutečnost, že obžalovaný aparáty s sebou vzal a prodal, nevylučuje možnost, že obžalovaný tímto jednáním mlčky přistoupil na podmínku soukromým účastníkem stanovenou, že přes veškeré protesty obžalovaného je zboží dáno do komise. Leč vzhledem ke zcela protichůdným projevům obžalovaného, který přeškrtnl komisionářskou doložku na dodacím lístku, pokud se týče roztrhl a zahodil vystavené mu